

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Pușkin, nr.52 A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 852 901, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 616

din 07 decembrie 2021

mun. Chișinău

**privind rezultatele controlului planificat efectuat la titularul de licență
„Termoelectrica” S.A.**

În temeiul art. 12 alin. (1) lit. b) și art. 15 din Legea cu privire la energetică nr. 174 din 21.09.2017, art. 8 alin. (2) din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27.05.2016, art. 9 alin. (2) lit. f) din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29.05.2014 și în baza Delegației de control nr. 02/2021 din 25.01.2021, a fost efectuat controlul activității licențiate desfășurate de către titularul de licență „Termoelectrica” S.A. pentru perioada 2018-2020.

În rezultatul examinării Raportului privind rezultatele controlului întocmit de către echipa de control, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

CONSTATĂ:

1. În perioada anilor 2018-2020 „Termoelectrica” S.A. nu s-a conformat prevederilor SNC și Politicilor sale contabile și a inclus în costurile/cheltuielile de bază materiale și OMVSD ce depășesc pragul de semnificație de 6000 lei, stocurile cărora au fost utilizate în componența activelor imobilizate în valoare de 3 166,5 mii lei (141,29 mii lei în anul 2018; 1 191,95 mii lei în anul 2019 și 1 833,30 mii lei în anul 2020).

2. „Termoelectrica” S.A. în perioada 2018-2020 nu a respectat în anumite cazuri cerințele pct. 58 a SNC „Imobilizări necorporale și corporale”, neavând o abordare clară și uniformă în raport cu cheltuielile pentru izolare, protecție anticorozivă a rețelelor termice, alte lucrări de reparații a imobilizărilor corporale, care au fost executate pe porțiuni, fără a modifica durata de funcțiune sau fără a atribui porțiunii renovate un număr de inventar nou. De asemenea, au fost executate lucrări de reparație a mijloacelor fixe cu uzura de 100%, la care nu s-a modificat durata de funcționare, sau costul cărora variază de la 30% și mai mult de 100% din valoarea de bilanț al acestora, care urmau a fi capitalizate, dar nu atribuite la cheltuielile perioadei, majorând costurile/cheltuielile de bază cu 20 886,16 mii lei (în anul 2018 cu 10 354,03 mii lei, în anul 2019 cu 4 866,80 mii lei și în anul 2020 cu 5 665,34 mii lei).

3. „Termoelectrica” S.A. nu dispune de o evidență managerială, desfășurată pe fiecare număr de inventar a imobilizărilor corporale și necorporale, aprobate prin hotărârile ANRE, care ar permite cu certitudine determinarea cheltuielilor de amortizare a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale în scopuri tarifare.

4. În perioada 2018-2020 „Termoelectrica” S.A. a admis abateri de la art. 33 alin. (2), art. 21 alin. (2) lit. j) din Legea cu privire la energia termică și Hotărârea ANRE nr. 157 din 07.05.2018 „Cu privire la raportările titularilor de licențe din sectoarele electroenergetic și termoeenergetic”, atât la separarea veniturilor și cheltuielilor pe tipuri de activități desfășurate, cât și la raportarea cheltuielilor neproductive ale activității reglementate și anume:

✓ în rapoartele prezentate ANRE au fost incluse în cheltuielile activității reglementate costul materialelor realizate antreprenorilor pentru executarea lucrărilor investiționale sau curente în valoare de 80 243,8 mii lei în anul 2018; 109 878,4 mii lei în anul 2019 și 76 322,1 mii lei în anul 2020, pe când veniturile acestora au fost raportate la alte activități nereglementate. Ca urmare, în perioada 2018-2020 rezultatele activității licențiate, raportate de către societate au

fost diminuate cu 266 444,41 mii lei (cu 80 243,85 mii lei în anul 2018; cu 109 878,44 mii lei în anul 2019 și cu 76 322,13 mii lei în anul 2020).

✓ în rapoartele prezentate ANRE, nu s-a indicat valoarea tuturor consumurilor și cheltuielilor neproductive, incluse în activitatea reglementată, care conform datelor evidenței contabile însumează valorile: în anul 2018 - 142 465,3 mii lei, ce constituie 5,8% din totalul consumurilor și cheltuielilor activității reglementate; în anul 2019 - 168 962,8 mii lei (7,5%) din total și respectiv în anul 2020 - 116 563,3 mii lei (5,3%).

5. În perioada 2018-2020 „Termoelectrica” S.A. nu s-a încadrat în costurile/cheltuielile de bază aprobate/actualizate de către ANRE:

✓ aferente producerii energiei electrice și energiei termice, care au atins valorile: în anul 2018 - 190 913 mii lei sau o creștere cu 41 803,33 mii lei (28,0%); în anul 2019 - 215 114,19 mii lei, în creștere cu 66 644,94 mii lei (44,9%) și în anul 2020 - 207696,29 mii lei sau cu 18 766,04 mii lei (9,9%) mai mult. Totodată, s-a constatat cheltuieli incluse neargumentat în costurile/cheltuielile de bază în valoare de 2 318,0 mii lei în anul 2018; de 3 496,61 mii lei în anul 2019 și de 1 333,44 mii lei în anul 2020;

✓ aferente activității de distribuție și furnizare a energiei termice, care au atins valorile de 188 264,34 mii lei sau cu 23 890,20 mii lei (14,5%) mai mult în anul 2018; de 209512,19 mii lei sau cu 43 381,0 mii lei (26,1%) mai mult în anul 2019 și în anul 2020 - 213652,55 mii lei, ce au depășit cheltuielile de bază aprobate de ANRE cu 28 121,33 mii lei (15,2%). De asemenea, cheltuielile incluse neargumentat în costurile/cheltuielile de bază au constituit valorile: 4 121,95 mii lei în anul 2018; 3 531,36 mii lei în anul 2019 și 6 870,68 mii lei în anul 2020.

6. În cadrul procesului de achiziție desfășurat de către „Termoelectrica” S.A. în perioada anilor 2018-2020, au fost constatate unele neconformități, care au compromis atingerea performanțelor stabilite de lege și respectarea principiului eficienței maxime la costuri minime stabilit în mod imperativ la art. 6 alin. (2) lit. b) și 21 alin. (2) lit. b) al Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, și anume:

✓ planificarea insuficientă și irațională a achizițiilor, acceptarea ofertelor necorespunzătoare cerințelor obligatorii stipulate în documentația de atribuire, precum și acceptarea unor oferte financiare neargumentate;

✓ achiziționarea bunurilor materiale la care furnizorii au aplicat adaosuri excesive de la 30% până la 860% la valoarea de import a mărfurilor declarate, înregistrând o majorare a costurilor de achiziție în sumă de 78 977,11 mii lei, din care: 2 599,9 mii lei au fost raportate la cheltuielile perioadei de gestiune; 53 502,24 mii lei au fost atribuite la investiții și 1 649,42 mii lei sunt rămase în sold la data de 31.12.2020, iar 21 225,53 mii lei, deși nu au impact tarifar, la fel sunt suportate ineficient de către întreprindere.

7. Investiția privind modernizarea blocului energetic nr.1, CET-Sursa 1, în curs de execuție, a fost remarcată cu multiple neconformități și lacune, datorate unei planificări defectuoase și pasării tacite a atribuțiilor și responsabilităților factorului de decizie în competența unui singur antreprenor, fiindu-i permisă deținerea integrală a controlului asupra realizării acestui proiect, manifestată prin impunerea propriei planificări/modificări a volumelor de lucrări și a costurilor aferente acestora, precum și testării calității și conformității executării lucrărilor proprii, cu soldarea extinderii termenelor de executare și suportarea unor costuri ineficiente, în valoare de 7 878,18 mii lei (405,59 mii euro).

Examinând Raportul prezentat și constatările sus-enumerate, precum și explicațiile prezentate de către titularului de licență, în temeiul art. 15 alin. (1) al Legii nr.174/2017 cu privire la energetică, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică,

HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Termoelectrica” S.A. pentru perioada anilor 2018-2020.

2. Se obligă „Termoelectrica” S.A.:

2.1. să asigure respectarea prevederilor stipulate în Standardele Naționale de Contabilitate și Politicile sale contabile privind pragul de semnificație stabilit pentru recunoașterea activelor în categoria mijloacelor fixe, precum și corectitudinea raportării reparațiilor mijloacelor fixe reieșind din gradul de amortizare, costul lucrărilor și termenul de garanție, separarea acestora pe segmente sau ca obiect nou;

2.2. să dispună de un sistem de evidență managerială a imobilizărilor necorporale și corporale, care ar permite cu certitudine determinarea cheltuielilor de amortizare a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale în scopuri tarifare, în corespundere cu Hotărârile ANRE prin care au fost aprobate valoarea investițiilor realizate în conformitate cu planul aprobat;

2.3. să asigure respectarea prevederilor art. 33 alin. (2), art. 21 alin. (2) lit. j) din Legea cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29.05.2014 și Hotărârea ANRE nr. 157 din 07.05.2018 cu privire la raportările titularilor de licențe din sectoarele electroenergetic și termoenergetic, privind corectitudinea informației prezentate ANRE în conformitate cu formularele aprobate;

2.4. să se conducă prioritar de principiul eficienței maxime la cheltuieli minime în cadrul procesului de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor, conform obligației prevăzute la art. 21 alin. (2) lit. b) al Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29.05.2014;

2.5. să prezinte ANRE, în termen de 10 zile evidența materialelor realizate antreprenorilor în cadrul lucrărilor investiționale (țevi, vane, contoare) la care au fost constatate cheltuieli ineficiente în sumă de 14 454,61 mii lei (14 355,90 mii lei în anul 2018; 76,61 mii lei în anul 2019 și 22,11 mii lei în anul 2020).

3. Departamentul gaze naturale și energie termică din cadrul ANRE, în procesul actualizării costurilor/cheltuielilor de bază și a tarifelor reglementate, pentru anul 2021, va întreprinde următoarele măsuri:

3.1. va ține cont de:

a) depășirile înregistrate față de valorile costurilor/cheltuielilor de bază aprobate/actualizate de către ANRE:

- aferente activității de producere a energiei electrice și termice, care au atins valorile: în anul 2018 - 190 913 mii lei sau o creștere cu 41 803,33 mii lei (28,0%); în anul 2019 - 215 114,19 mii lei, în creștere cu 66 644,94 mii lei (44,9%) și în anul 2020 - 207 696,29 mii lei sau cu 18 766,04 mii lei (9,9%) mai mult, în corespundere cu tabelul nr. 5 și Anexa nr.1 din Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Termoelectrica” S.A. pentru perioada anilor 2018-2020;

- aferente activității de distribuție și furnizare a termice energiei termice care au atins valorile de 188 264,34 mii lei sau cu 23 890,20 mii lei (14,5%) mai mult în anul 2018; de 209 512,19 mii lei sau cu 43 381,0 mii lei (26,1%) mai mult în anul 2019 și 213 652,55 mii lei, ce au depășit cheltuielile de bază aprobate de ANRE cu 28 121,33 mii lei (15,2%) în anul 2020, în corespundere cu tabelul nr. 6 și Anexa nr. 2 din Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Termoelectrica” S.A. pentru perioada anilor 2018-2020;

b) cheltuielile privind materialele și OMVSD ce depășesc pragul de semnificație atribuite la cheltuielile perioadei în valoare de 3 166,5 mii lei (141,29 mii lei în anul 2018; 1 191,95 mii lei în anul 2019 și 1 833,30 mii lei în anul 2020);

c) valoarea serviciilor prestate de terțe persoane la efectuarea reparațiilor mijloacelor fixe, care urmau a fi capitalizate în valoare de 20 886,16 mii lei (10 354,03 mii lei în anul 2018, 4866,80 mii lei în anul 2019 și 5 665,34 mii lei în anul 2020), în corespundere cu tabelul nr. 11

din Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Termoelectrica” S.A. pentru perioada anilor 2018-2020;

d) cheltuielile ineficiente admise la achiziția bunurilor materiale, în corespundere cu tabelul nr. 14 și Anexa nr. 5 din Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Termoelectrica” S.A. pentru perioada anilor 2018-2020:

- incluse în costurile/cheltuielile de bază în sumă de 2 599,91 mii lei (285,47 mii lei în anul 2018, 1 707,79 mii lei în anul 2019 și 606,64 mii lei în anul 2020);

- incluse în lucrări investiționale (materiale realizate antreprenorilor) – 14 454,61 mii lei (14 355,90 mii lei în anul 2018; 76,61 mii lei în anul 2019 și 22,11 mii lei în anul 2020);

- ramase în stoc (neutilizate) la data de 31.12.2020 în sumă de 1 649,42 mii lei.

3.2. va diminua valoarea investițiilor realizate și acceptate în tarifele reglementate cu valoarea costurilor ineficiente a bunurilor materiale în suma de 36 305,06 mii lei (20 561,97 mii lei în anul 2018; 1337,61 mii lei în anul 2019 și 14 405,48 mii lei în anul 2020), în corespundere cu tabelul nr. 14 și Anexa nr. 5 din Raportul privind controlul activității licențiate desfășurate de către titularul „Termoelectrica” S.A. pentru perioada anilor 2018-2020;

3.3. va diminua valoarea investiției privind modernizarea blocului energetic nr.1, CET-Sursa 1 în quantumul costurilor ineficiente de 7 878,18 mii lei (405,59 mii euro).

4. În scopul sporirii eficienței activității desfășurate, „Termoelectrica” S.A. urmează să eficientizeze sistemul intern de control managerial în scopul evitării sau minimalizării pe viitor a cheltuielilor care nu se recuperează prin tarifele reglementate.

5. În termen de 3 luni din data aprobării prezentei Hotărâri, „Termoelectrica” S.A. va informa ANRE despre acțiunile întreprinse pentru executarea punctelor 2.1-2.4 și 4 din prezenta Hotărâre.

6. Prezenta Hotărâre se va aduce la cunoștință titularului de licență „Termoelectrica” S.A.

7. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Departamentului licențiere, monitorizare și control și Departamentului gaze naturale și energie termică.

8. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă, în termen de 30 zile de la notificarea acesteia.

Veaceslav UNTILA
Director general

Octavian CALMÎC
Director

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director